

Communicatieaanpak Energietransitie G&V

Algemeen	
Aan	Portefeuillehouders Milieu & Duurzaamheid
Van	Barbara Boudewijnse, regionaal bestuurlijk trekker communicatie energietransitie
Datum	6 februari 2020
Verspreiden	Ja
Kenmerk	20.0000583

Op verschillende niveaus wordt gewerkt aan de energietransitie. Het Rijk, de energieregio RES Noord-Holland Zuid, Regio Gooi en Vechtstreek en de gemeenten zetten communicatietrajecten uit met daarbij behorende communicatiemiddelen, om zo te komen tot een energieneutrale regio in 2050. In dit document wordt aangegeven hoe samenhang in de communicatie wordt gecreëerd tussen deze verschillende trajecten. En hoe de communicatie ten behoeve van de energietransitie op regionaal niveau georganiseerd en uitgewerkt wordt. Dit voorstel voor de communicatieaanpak komt voort uit het strategisch communicatieframe (zie bijlage) dat eerder is besproken in het Regionaal Energie Team.

De communicatieaanpak in het kort

Inhoudelijk:

- Er wordt in de communicatie voortgeborduurd op de landelijke en provinciale campagnes ten aanzien van de energietransitie (zie de bijlage hieronder):
 - De landelijke campagne 'Iedereen doet wat!' wordt doorvertaald naar de gemeenten en de Regio. Er wordt een gezicht gegeven aan lokale en regionale initiatieven met (rol)modellen uit de regio. Samenwerkende organisaties kunnen ook meedoen aan deze regionale en lokale vertaling (met eigen beeldmateriaal, foto's, logo's gemeenten, etc.).
 - De beschikbare communicatiemiddelen en campagne, zoals factsheets en animaties van de energieregio RES Noord-Holland Zuid, worden gebruikt en beschikbaar gesteld en zo nodig naar de deelregio Gooi en Vechtstreek en naar gemeenten vertaald en toepasbaar gemaakt.
- Er wordt gewerkt met kernboodschappen die door gemeenten, samenwerkende organisaties en de Regio worden ingezet om de energietransitie regio-breed op een uniforme manier te laten leven onder haar inwoners.
- In de communicatie ligt de nadruk op het bieden van handelingsperspectief om mensen in beweging te krijgen en tot actie over te laten gaan, met daarbij specifieke aandacht voor energieneutraal wonen.

De werkwijze en verantwoordelijkheden:

- De aanpak is een afgeleide van een regionale stakeholdersanalyse waarin staat welke mate van belang en welke mate van invloed de verschillende stakeholders hebben. Iedere gemeente gaat ook aan de slag met een eigen lokale analyse.
- Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de communicatie en participatie met hun bewoners en lokale partijen. De regio fungeert daarbij als intermediair tussen de energieregio Noord-Holland Zuid en de gemeenten. De regionale communicatie- en participatie uitgangspunten, zoals beschreven in de aanpak van lokale ateliers ten behoeve van de RES, kunnen door gemeenten worden gebruikt bij de bewonerscommunicatie.
- Er kan gebruik worden gemaakt van leefstijl-/doelgroepsegmentatie, in ieder geval in de participatie en communicatie ten behoeve van aardgasvrije wijken.

De samenwerkingsagenda en het uitvoeringsprogramma als kader

Het programma Energietransitie van Regio Gooi en Vechtstreek, en daarmee ook de aanpak voor de communicatie, is onderdeel van de regionale strategische samenwerkingsagenda. Vanuit het speerpunt 'een duurzame Gooi en Vechtstreek' is afgesproken:

- inwoners en MKB-bedrijven vanuit een regionaal energieloket te ondersteunen bij het isoleren, ventileren en elektrificeren van de gebouwde omgeving.
- met partners in 2020 geschikte plekken en bronnen (zon, wind, water, geothermie) voor hernieuwbare energie (elektriciteit en warmte) in Gooi en Vechtstreek aan te wijzen in een Regionale Energie Strategie en de lokale Transitievisies Warmte.
- de slagkracht, kennis en expertise op klimaatadaptatie, biodiversiteit en milieu te bundelen.

In het uitvoeringsprogramma Energietransitie zijn deze doelstellingen verwerkt tot twee concrete opgaven met bijbehorende projecten:

1. Het versnellen van de verduurzaming gebouwde omgeving, waaronder de bundeling van energiediensten, het begeleiden van VvE's, energiebesparing bij bedrijven en het verduurzamen van monumentale gebouwen.
2. Het verkennen van mogelijkheden voor hernieuwbare energie, waaronder de Regionale Energie Strategie, de transitievisies warmte en aardgasvrije wijken.

De communicatieaanpak per opgave

1. Versnellen verduurzaming gebouwde omgeving

Het energiebesparingspotentieel in de regio bedraagt 46%. Om dit te benutten willen gemeenten, in samenwerking met de regionale partners, inwoners en bedrijven ondersteunen met het verduurzamen van de gebouwde omgeving. In het uitvoeringsprogramma staan 5 projecten beschreven die hieraan moeten bijdragen. Deze bevinden zich in verschillende fasen, met ook verschillende communicatiedoelstellingen en doelgroepen. In onderstaande tabel staan de verschillende projecten met communicatieambities, doelgroepen en middelen verder uitgewerkt. Per deelproject worden ook – al naar gelang de doelstellingen – aparte plannen voor de communicatie opgesteld.

Project	Communicatieambities	Doelgroepen	(beoogde) Middelen
1. Ketensamenwerking en bundeling energiediensten	- Lokale en regionale bedrijven zien de meerwaarde van aansluiting bij een regionaal energiedienstenbedrijf. - Inwoners weten de weg te vinden naar het regionaal Duurzaam Bouwloket als startpunt voor het (integraal) verduurzamen van hun huis.	Bouw- en Installatiebedrijven, Particuliere huiseigenaren	- Evenementen zoals bedrijvendagen en inwoners-bijeenkomsten - Reguliere communicatiemiddelen van deelnemende gemeenten en de regio - Communicatiemiddelen vanuit Duurzaam Bouwloket - Communicatiemiddelen vanuit landelijke campagne 'iedereen doet wat'
2. Onderwijs- en arbeidsmarktkansen	- (potentiele) Beroepskrachten zijn bekend met de mogelijkheden in de regio voor bij- en omscholing ten behoeve van de energietransitie.	Primair: Beroepskrachten Secundair: bedrijven, kenniscentra	- Reguliere communicatiemiddelen van deelnemende gemeenten en de regio
3. Energiebesparing bij bedrijven	Project is nog in opstartfase.		
4. Verenigingen van Eigenaren	- Verenigingen van eigenaren weten de weg te vinden naar het VVE-	Besturen van Verenigingen van Eigenaren	- Reguliere communicatiemiddelen van deelnemende

	platform als startpunt voor het (integraal) verduurzamen van hun huis.		gemeenten en de regio - Het bestaande VvE-platform en bijbehorende communicatiekanalen
5. Verduurzamen monumenten (groene grachten)	- Eigenaren van historische bebouwing en monumenten zijn op de hoogte van de mogelijkheden van verduurzaming met behoud van cultuurhistorische waarde.	Eigenaren van historische bebouwing en monumenten	- Website de groene menukaart - Communicatiemiddelen vanuit Duurzaam Bouwloket - Reguliere communicatiemiddelen van deelnemende gemeenten en de regio - Bewonersavonden, lokale bijeenkomsten

2. Hernieuwbare energie

In het Klimaatakkoord staan afspraken om over te gaan op duurzame energiebronnen. Met een Regionale Energiestrategie (RES) leggen we vast hoe we in Gooi en Vechtstreek energie duurzaam zullen opwekken. De mogelijkheden van energieopwekking worden vastgelegd in de RES 1.0. Dat wordt dan de regionale bijdrage aan de CO2-reductie van het Klimaatakkoord. Gooi en Vechtstreek is een van de deelregio's binnen de RES regio Noord-Holland Zuid (NHZ).

Daarnaast worden in de transitievisies warmte de routes naar een aardgasvrije toekomst uitgewerkt. De gemeenten zijn volgens het ontwerp-klimaatakkoord de regisseurs van de warmtetransitie voor de gebouwde omgeving. Samen met vastgoedeigenaren, bewoners, netbeheerders en medeoverheden stellen gemeenten voor eind 2021 een 'Transitievisie Warmte' op. Daarin staan voorstellen voor duurzaam aardgasvrij verwarmen en koken. De Transitievisie Warmte bevat een wijk-voor-wijk stappenplan die alle partijen houvast geven voor de planning en de technische (on)mogelijkheden.

In onderstaande tabel staan de verschillende projecten met communicatieambities, doelgroepen en middelen verder uitgewerkt.

Project	Communicatieambities	Doelgroepen	(beoogde) Middelen
De energiekansenkaart	- De partners binnen het programma 'Samen op pad' zijn bekend met de meest actuele en integrale data t.b.v. de energietransitie.	Partners binnen het programma 'Samen op pad'.	- Digitaal platform met inlog (in ontwikkeling)
Mondaine	- De partners binnen het programma 'Samen op pad' zijn bekend met de meest actuele en integrale data t.b.v. de energietransitie.	Partners binnen het programma 'Samen op pad'.	- Digitaal platform met inlog (in ontwikkeling)
Gebiedsgerichte Vastgoedscan	Project is nog in opstartfase.		
Regionale Energie Strategie (RES)	- Lokale en regionale stakeholders zijn bekend met en betrokken bij het proces en de uitkomsten van de Regionale Energie Strategie.	Inwoners (zie ook bewonerscommunicatie), regionaal bedrijfsleven, netbeheerder, maatschappelijke organisaties, energie coöperaties.	- Communicatiemiddelen vanuit de energieregio Noord-Holland Zuid, waaronder website, factsheets, animaties etc. - Communicatiemiddelen vanuit landelijke campagne 'iedereen doet wat' - Reguliere communicatiemiddelen

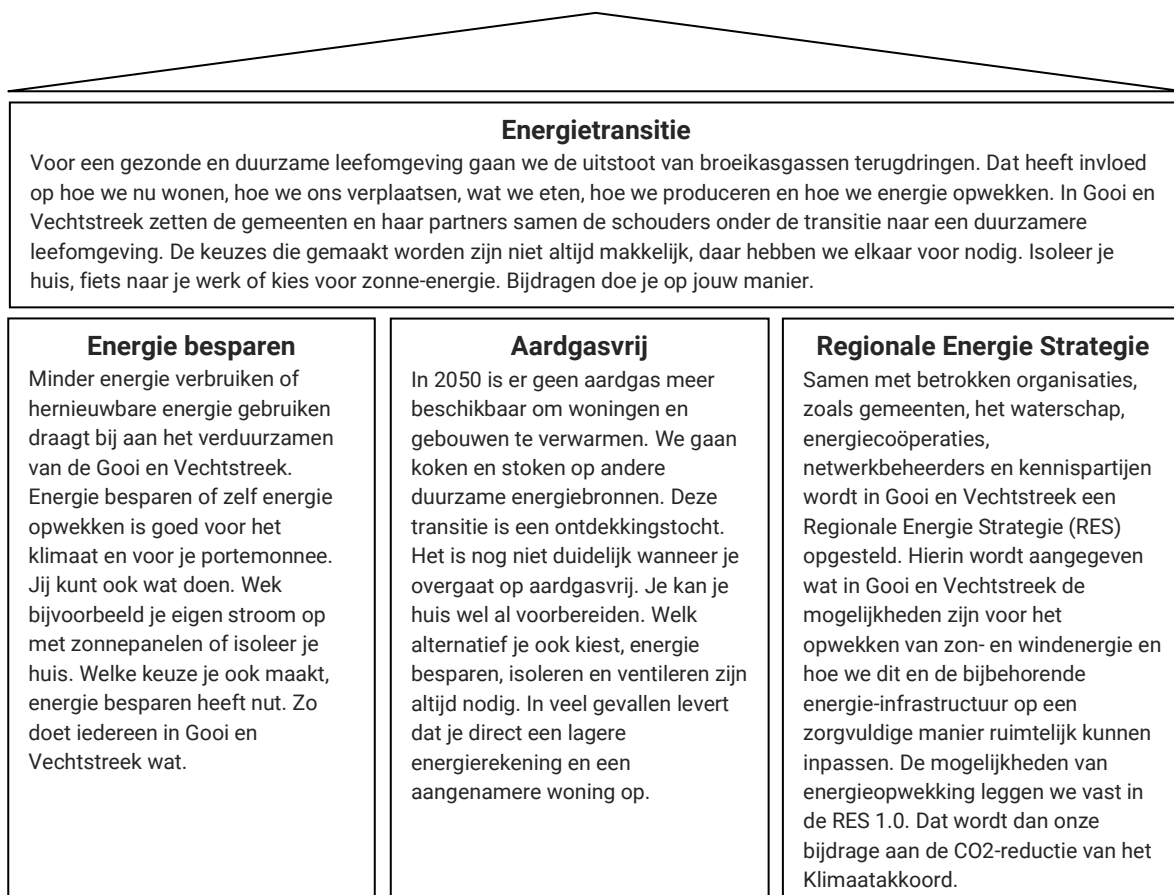
			van deelnemende gemeenten en de regio - Lokale en regionale bijeenkomsten (ateliers)
Transitieviesies warmte	- Er is kennisdeling en afstemming op regionaal niveau met de stakeholders t.b.v. de totstandkoming van TVW's en de bijbehorende participatietrajecten.	Regiogemeenten, provincie, waterschap bedrijfsleven, netbeheerder, woningbouwcorporaties, huurdersverenigingen, energie coöperaties	n.t.b
Uitvoeringsprogramma RES	Project start in 2021		

Bewonerscommunicatie

In de communicatie vanuit de samenwerking staat de inwoner centraal. Bij deze complexe opgave is het van essentieel belang dat de inwoners van de regio op de hoogte zijn van wat er speelt en wat de consequenties zijn voor hun eigen doen en laten. Om dit op een uniforme en integrale manier aan te pakken is daarom een aantal kernboodschappen en gezamenlijke ambities opgesteld.

Kernboodschappen

Aanvullend op de communicatie-ambities per deelproject is voor de communicatie richting de inwoners in de regio een zogeheten messagehouse opgesteld: verschillende boodschappen onder één dak. Op deze manier is er een pakket aan boodschappen dat flexibel inzetbaar en gemakkelijker toepasbaar is. Bovendien is het zo dat een aantal gemeenten al wel met aardgasvrije projecten bezig is en anderen niet. Gemeenten kunnen gemakkelijk een toevoeging plaatsen die past bij de gemeente en/of lokale aanpak in de fase waarin deze zich bevindt.

Communicatieambities

Ten aanzien van de bewonerscommunicatie werken we toe naar:

- Bekendheid met het gezamenlijke doel van 'een energieneutrale regio in 2050' onder de inwoners van de gemeenten in de Gooi en Vechtstreek;
- De inzet van communicatie om gedrag te veranderen en continue aandacht te schenken aan de energietransitie en het klimaat;
- Aansluiting bij de belevingswereld van de inwoner door aandacht te schenken aan het goede dat al wordt gedaan. Dit komt overeen met de landelijke campagne met het motto: Iedereen doet wat. Er is bovendien aandacht voor de 'altijd goed maatregelen';
- Samenhang in de communicatie tussen de verschillende onderdelen van de energietransitie en de projecten die vallen onder het uitvoeringsprogramma Regionale Energiestrategie Gooi en Vechtstreek, zoals de bundeling energiediensten, VVE-aanpak en aardgasvrije wijken.

Planning

2019

Wanneer	Wat	Deelproject*	Actie	Voor wie
Juli 2019	Informatiebrief ET	1, 6, 9, 10	Regio	Gemeenten, raden
Juli 2019	Startnotitie RES	9	Regio	Gemeenten, raden
Juli – september 2019	Behandeling startnotitie RES in raden	9	gemeenten	Gemeenten, raden
23 september 2019	Regiopodium 23 september	9	Regio	Gemeenten, raden
26 september en 30 oktober 2019	Toekomstatiërs RES	9		Samenwerkende organisaties 30-10-2019 ook bestuurders
November 2019 – februari 2020	Lokale ateliers RES	9	Gemeenten	Inwoners
November 2019	Plan van Aanpak lokale verrijking RES incl. communicatie	9		
November 2019	Animaties RES	9	Regio	NP RES en RESNHZ
December 2019	Evenement intentieverklaring Energiedienstenbedrijf	1, 2, 4		
December 2019	Factsheets RES	9	Regio en NP	Iedereen

Eerste helft 2020

Februari 2020	Meest gestelde vragen document Energietransitie (over RES, klimaat/energie-neutrale regio); maatwerk naar onze regio	9, 10	Regio	Iedereen
Februari 2020	Informatiebrief ET	n.t.b.	Regio	Gemeenten, raden
18 Februari	Bedrijvendag Energiedienstenbedrijf	1, 2, 4	Regio en gemeenten	Bouw- en installatiebedrijven
Februari – juni 2020	Communicatieaanpak i.s.m. Duurzaam Bouwloket voor vergroten zichtbaarheid in de regio	1, 4	Regio en gemeenten en DuBo	Huiseigenaren, VvE's
Februari - juni 2020	Webpagina Energietransitie	allen	Regio	Iedereen
Februari – juni 2020	Storytelling (en in beeld): Praktijkverhalen RES Praktijkverhalen aardgasvrije wijken Ook integreren op de website en bij landelijke pagina: iedereen doet wat	1, 2, 4, 5, 9, 10	Regio en gemeenten	NP RES, RES NHZ en AVW
Februari - juni 2020	Regionale stakeholders- /krachtenveldanalyse RES met mate van invloed	9	Regio	Regio en gemeenten
Februari – Juni	Nader onderzoeken inzet van	10	Regio	Regio en gemeenten

2020	ondersteuning participatie wijkaanpakken aardgasvrije wijken			
Februari - Juni 2020	Doorvertaling landelijke klimaatcampagne ledereen doet wat! naar regio en gemeenten (campagne ontwikkeling met beeld, film, inzet verschillende middelen en social media)	1, 4, 5, 9, 10	Regio en gemeenten	Iedereen doet wat Campagnetoolkits.nl
Wisselend	Participatiebijeenkomsten lokaal wijkaanpak aardgasvrije wijken	10	Gemeenten	Inwoners

* Legenda:

Versnellen verduurzaming gebouwde omgeving

- 1: Ketensamenwerking en gebundelde dienstverlening
- 2: Onderwijs en arbeidsmarktkansen
- 3: Energiebesparing bij bedrijven
- 4: Verenigingen van Eigenaren
- 5: Verduurzamen monumenten

Hernieuwbare energie

- 6: Energiekansenkaart
- 7: Mondaine
- 8: Gebiedsgerichte Vastgoedscan
- 9: Regionale Energie Strategie (RES)
- 10: Transitievisies Warmte (TVW's)
- 11: Uitvoeringsprogramma RES

De communicatie(planning) is afhankelijk van het proces en landelijke, provinciale en regionale afspraken. De planning wordt, in samenwerking met communicatieadviseurs van de regiogemeenten en eventueel andere partijen, continue bijgewerkt.

Organisatie en budget

De organisatie voor de communicatie bestaat uit de communicatieadviseur van de regiogemeenten met energietransitie in hun portefeuille. Daarnaast is er een communicatieadviseur energietransitie op regionaal niveau, die ook in direct contact staat met de communicatieadviseur van de energieregio Noord-Holland Zuid

De verdeling van middelen en inzet wordt per project beoordeeld en opgenomen in een plan van aanpak op projectniveau. Er hoeft op dit moment geen extra budget te worden aangevraagd. Lokale bewonerscommunicatie, lokale participatie(bijeenkomsten) en lokale ateliers worden door de gemeenten bekostigd.

Bijlage Inwoners

- Het ministerie heeft een publiekscampagne klimaat ontwikkeld: Iedereen doet wat. Deze campagne is in september 2019 live gegaan. Deze campagne haakt aan op de verschillende klimaatonderwerpen uit het klimaatakkoord.
- Deze algemene campagne wordt vertaald naar onze inwoners met voorbeelden uit de eigen regiogemeenten.
- De campagne zet in op het vergroten van draagvlak voor de maatregelen die vanuit het Klimaatakkoord genomen worden en die de inwoners direct raken. Waarbij de noodzaak om handelingsperspectief te bieden centraal staat.

Gemeenten

- Op lokaal niveau zijn er verschillende doelstellingen wat betreft duurzaam leven en de energietransitie waar alle bewoners en ondernemers mee te maken krijgen. Het gaat mensen echt raken. Mensen moeten in beweging komen. De gemeenten zijn verantwoordelijk voor een juiste informatievoorziening, het koppelen van acties die in de samenleving ontstaan, handelingsperspectief bieden, daden zichtbaar maken. Daarbij wordt samengewerkt met de Regio en wordt gebruik gemaakt van de kaders en tools die de Regio, RES en het Rijk bieden.
- Wat het proces RES 1.0 inhoudt communiceren gemeenten naar hun inwoners. Vanuit het programmabureau RES en vanuit de Regio worden bouwstenen aangeleverd om hier een invulling aan te kunnen geven.

RES Noord-Holland Zuid

- Primaire doelgroep van de RES NHZ zijn stakeholders, partners en pers. De communicatiestrategie RES NHZ richt zich op 1) het proces: de plan- en besluitvorming van de regionale energiestrategie (RES) en 2) draagvlakvorming voor de plannen.
- RES NHZ biedt gemeenten ondersteuning, bijvoorbeeld in het bieden van participatievormen, organiseren van ateliers, leveren van kaarten en visuals.
- RES NHZ ontwikkelt middelen voor de doelgroepen zoals website, digitale nieuwsbrieven, toolkit (infographics, procesbeschrijvingen, kernboodschap, Q&A), publieksversie RES 1.0, werkvormen participatie, communicatiekalender, woordvoeringslijn, monitor journalistiek en social media. Deze middelen worden beschikbaar gesteld en kunnen worden gebruikt in communicatie over de RES.